

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndc/23/2025
Identifikačné číslo spisu: 1324207171
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:1324207171.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o návrhu navrhovateľky O.O. rod. I., nar. XX. I. XXXX, bytom I. D. č. XXX, na dodatočné prejednanie dedičstva po poručiteľke neb. S.j, rod. I., nar. XX. I. XXXX, naposledy bytom W., zomr. XX. F. XXXX, o návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, vedenej na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 45D/1121/2024, takto

rozhodol:

Prejednanie veci vedenej na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 45D/1121/2024 prikazuje Okresnému súdu Čadca.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV predložil dedičskú vec vedenú na tomto súde pod sp. zn. 45D/1121/2024 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu dedičky O. ktorá je navrhovateľkou aj samotného konania, na prikázanie veci Okresnému súdu Čadca z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „CSP“).

2. Navrhovateľka v návrhu na prikázanie veci (č. l. 19) uviedla, že v predmetnej veci disponuje prevažnou väčšinou plných moci na zastupovanie ostatných dedičov. Zároveň poukázala na svoj pokročilý dôchodkový vek, ako aj na zdravotný a finančný stav, ktoré jej spôsobujú ťažkosti zdravotné aj finančné zvládať cestu do Bratislavy. Požiadala preto príslušný súd v Bratislava o delegovanie predmetnej veci na Okresný súd v Čadci. Uviedla, že poručiteľkin majetok, ako aj jej trvalé bydlisko sa nachádza v blízkosti obvodu daného súdu.

2.1. K predmetnému návrhu sa nikto z potencionálnych dedičov poručiteľky nevyjadril.

3. Podľa § 39 ods. 2, ods. 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Mestskému súdu Bratislava IV) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Čadca). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd

Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ktorý po preskúmaní veci dospel k záveru, že návrhu dedičov na prikázanie veci je možné vyhovieť.

4. Dedičské konanie je osobitne upravené v druhej hlave druhej časti zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“). Podľa § 2 ods. 1 CMP platí, že na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže CMP vo vzťahu k možnosti prikázania veci z dôvodu vhodnosti, okrem práva vyjadriť sa k návrhu na prikázanie veci tých účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu (§ 4 CMP), neustanovuje inak, treba na danú vec aplikovať ustanovenie CSP o prikázaní veci inému súdu.

5. Podľa čl. 6 ods. 2 CSP súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia. Predmetný článok sa týka špecifických potrieb určitých kategórií subjektov, ktoré nespádajú pod pojmové vymedzenie slabšej sporovej strany (§ 290 a nasl. CSP). Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za vhodné poukázať na niektoré závery vyplývajúce z odbornej literatúry, podľa ktorých súd je v naznačenom zmysle povinný zohľadňovať určité špecifické potreby tých subjektov, ktorých zdravotný stav, prípadne sociálne postavenie odôvodňujú určitý špecifický procesný režim. Tento špecifický procesný režim však nemá nijakým spôsobom negovať princíp rovnosti sporových strán. Ide o normatívne vyjadrenie obvyčajnej ľudskej slušnosti, napríklad vo vzťahu k zdravotne postihnutým osobám. Táto slušnosť má spočívať v zohľadňovaní okolností, ktoré môžu mať vplyv na mieru náročnosti realizácie procesných oprávnení týchto špecifických subjektov. In concreto môže ísť o stanovenie času pojednávania, výnimky z povinností, ktorými sú sporové strany zaťažené pri vedení pojednávania a pod. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, 1. vydanie. Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, s. 46).

6. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania (civilného mimosporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na už uvedené, prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania.

8. V danom prípade obsah spisu dáva podklad pre záver o tom, že poručiiteľkin majetok, ktorý je predmetom tohto konania sa nachádza v obvode Okresného súdu Čadca, navrhovateľka, ktorá ho iniciovala i časť ostatných dedičov v tomto okrese žijú, navyiac ani jeden z potencionálnych dedičov sa nevyjadril proti delegácii veci. Tieto špecifické osobitosti vychádzajú zo zásady hospodárnosti konania, predstavujú závažné dôvody, ktoré podľa názoru najvyššieho súdu sú subsumovateľné pod čl. 6 ods. 2 CSP a sú dôvodom na uplatnenie výnimočného postupu, spočívajúceho v prikázaní veci na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Čadca. Podporne poukazuje najvyšší súd i na ustanovenie § 158 písm. b) CMP, ktoré za istých podmienok zakladá príslušnosť súdu v dedičskom konaní podľa miesta, v ktorom sa nachádza majetok zosnulej osoby.

9. Z týchto dôvodov najvyšší súd návrhu navrhovateľky na prikázanie veci v zmysle § 39 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP vyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.